

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč!

Naročnina 1906.

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročnice brez dopolnilne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnina, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodul dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“ — Natisnila tiskarna koncesij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštuo-branilnični račun št. 841.652.

TELEFON štov. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Polit. društvo „Edinost“ v Trstu
vabi na

javni redni občni zbor

ki bo

v nedeljo 2. decembra ob 4. uri pop.

v veliki dvorani

„NARODNEGA DOMA“ v Trstu

z naslednjim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika in pregledovalcev računov.
4. Volitev odbora, načelnikov in pregledovalcev računov.
5. Slučajnosti.

Povišanje doklad od strani mestnega sveta tržaškega in — politika.

(Zvršetek.)

Z gospodarskega gledišča.

Vse davčne reforme imajo odgovarjati realnim potrebam, realnemu razvoju davkoplačevalcev. Promotiones ad saltum — si davkoplačevalci niso dolžni dajati usiljevati. Ako je povprečni saldo na škodo davkoplačevalcev v letih 1900—1906: 47%, ne more in ne sme biti povprečni saldo za 1907: 70% in več. Gospodar, ki tako igra, igra v banqueroute.

Vsi davki imajo biti tako naloženi, da davkoplačevalec ve: zakaj in čemu? Meščanstvo, ki ima zaupanje v mestno poglavarstvo, doprineslo bo tudi največje žrtve; meščanstvo, ki vidi v mestni oblasti oficijelnega reprezentanta gospodujoče klike, ne boječe se tudi najdrznejših „operacij“, samo da se vzdržuje na gospodstvu ter da z zavoso težko zaslužnega tujega denarja pokrije svoje maroderstvo, tako meščanstvo se bo upiralo tudi najnedolžnejemu eksperimentu.

Čemu? Da se na tisoče in tisoče razpije v najproblematičnejša podjetja, da se krvavi znoj mase upotreblja kakor obratni kapital za vsakovrstna politična in nepolitična, a vse prej, nego gospodarska podjetja?! Ali rekli smo: uvedanje davka mora biti po možnosti postopno.

Pomislino — da se spomnimo klasičnega primera — Angležko za časa krimske vojne in na Gladstonov finančni etat. Sveti žar Gladstonov, s katerim je hotel „izredne“ izdatke angleškega organizma pokriti preobčutnim medikamentom izravnih davkov na dohodarini — in nezaželeni rezultat te neracionalne operacije, je postal apodiktichen „memorandum“ za vse tiste finančije, ki ne umejo elementarnega zakona, da tudi finančijelne reforme treba postopno pripravljati in da posebno pri davkih velja Ricardov zakon: „do tu — in ne dalje!“

Financijska komisija mestnega sveta tržaškega se ni držala tega, marveč je s svo-

jim „tableau“-om osupnila toliko najskeptičnejše, kolikor najradikalnejše naravi.

Kajti — kaj je predpogoj vsakega naganja davkov? Da se premisli: kaj masa more in kaj ne more, da se stroški merijo in ravna po dohodkih — in ne narobe! V našem konkretnem slučaju je stvar narobe. Tu se ne ravna po izdatki po dohodkih, ampak dohodki po izdatkih. V našem tržaškem slučaju je to pravi „diabolus“ — ako jemljemo k temu v obzir tudi nekonolidirano in prekerno stanje našega občinskega prometa. Poreče se: ni-li stara stvar to, da pri „zwangsgemeinwirtschaften“ (korporacije so: država, občine — v obče jurišne osebe —, ki imajo svoje stalne dohodke) velja nasprotno od individualne ekonomije — torej ravno tisti princip, ki ga v tem hipu pobijamo? Mislilo se je tako, učilo — ali moderna znanost sodi v tem drugače. Kar velja za državo in občine, to velja tudi za individuum in narobe. Zdrava ekonomija bo vedno tista, ki bo svoje potrebščine prilagodila svojim razpoloživim sredstvom. To niso sami teoremi — to so dejstva, utemeljena na dolgih izkušnjah.

Kako postopa naša komisija? Ona ni vprašala: smemo-li povišati najemniški krajcar od 3% na — 9%?! (In da je vsaj premalo mislila, dokazuje nam med drugim tudi to, da je, kakor posnemljemo iz večerajšnjih novin, deloma popravila pogreško, površivši se od 9% na 5%). Naša komisija ni mislila, je-li razumno, da od 47% občinske doklade na obrtni davek poskočimo s strelovito progresivnostjo na 70% (po novem popravku na 57%) itd. itd. Naša komisija je mislila samo: koliko moromo izterjati na vsaki način, da izgine deficit v našem budžetu in da — v kolikor se da — saniramo naše finančije!! Da je ona morala izterjati gotovo svoto, to je izrekel ex professo svetovalec Mayer, ko je vstal proti — še najrazumnejemu od vseh — predlogu manjšine, zastopanem po dru. Depieri. Financijska komisija je — z eno besedo — določila gotov kontingent (1 milijon in več) in ta kontingent je trebalo repartirati na nedolžne žrtve — plačevalce. S tem se je postavila na stališče kontingentiranja — torej iz istega razloga, radi katerega ves moderni finančni svet obsoja zemljiški davek, treba obsoditi tudi manipulacije fin. komisije mestnega sveta.

Da je temu tako, za to je najboljši dokaz veliko ogorčenje, s katerim je vse, slovansko in italijansko meščanstvo (to zadnje vsaj pro foro interno) odgovorilo na „liberalne“ reforme. Nu, to so le vnane in slučajne pripombe. Da prav umejemo — takorekoč — nasilje liberalne stranke — treba uglobiti se v pojedine točke komisijalnega programa. S tako analizo hočemo poskusiti o prvi priliki.

M—č.

ker se ni pomislila na nesrečnega bolnika — kamo-li, da bi bila vprašala sestro po njem.

— Dober večer — uječ! — ga je pozdravila nekdanjim navadnim nagovorom, no, spomnila se je, da je sedaj velika; zato se je hitro popravila in rekla: — Gospod! Saj on jej niti ni bil uječ. Le imenovala ga je tako iz otroških let.

On se je nasmehnil ljubeznjivo, ali vznemirjeno. Od prvega trenutka, ko je padla v sobo, bil je razburjen in začaran. Dolgo je že ni videl. Zadnjikrat je bilo pred kakimi štirimi ali petimi leti. Spominjal se je torej kakor nedoraslega dekletca. A sedaj jo vidi tako bujno — tako krasno — skoro dekletenavadne lepote. In ni se drznil reči jej „ti“ kakor nekdanj. Hotel je vstati in se jej pokloniti, ali — ni mogel, siromak. Ona je opazila to in ker ni bila več v zadregi, je

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo.)

DUNAJ 28. Na današnji seji je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o 9. skupini (razdelitev volilnih okrožij za Češko, Moravsko in Šlezijo). Posl. Zavorka je imel 3 in pol urni obstrukcijski govor, na kar je več poročevalcev manjšine utemeljevalo svoje predloge. V debato je posegel tudi minister-ski predsednik, ki je med drugim rekel, da je bil glede razdelitve mandatov na Češkem sklenjen v odseku za volilno reformo kompromis med Čehi in Nemci. Vlada se bo držala tega kompromisa ter ga tudi vedno podpirala. Preosnova tega kompromisa bi bila največja nevarnost za volilno reformo. Minister-ski predsednik je nujno prosil zbornico, naj vstraja do konca pri tem velikem delu volilne reforme. Izvajanja ministerskega predsednika so bila vsprejeta z živahno pohvalo. Potem ko je govorilo še več govornikov, je bila seja prekinjena. Prihodnja seja jutri.

Predrzne zahteve Nemcev glede volitev v delegacije.

V seji 20. novembra zbornice poslancev na Dunaju — v nadaljevanju razprave o § 42 državnozbornskega volilnega reda — je posegel tudi posl. Wolf, ki je posebno naglašal že znano zahtevo Nemcev, da se Nemcem na Češkem in Moravskem — kjer bodo po novi volilni reformi nemški državni poslanci v manjšini in bi se jim moglo zgoditi, da bi ostali brez zastopstva v delegacijah — potom zakona zagotovi rečeno zastopstvo.

Po govoru Wolfa se je hitro dvignil minister za notranje stvari Bienenrth ter je z obema rokama mazal z medom Nemcem okolo ust. Delal je globoke poklone pred historičnim stališčem Nemcev in njihovo kulturno in gospodarsko pomembnostjo. Naglašal je, da kategorični imperativ, da imajo Nemci na Češkem in Moravskem primerno zastopstvo v delegacijah, bo vedno obstajal, in minister je zagotavljal Nemcem, da se ne le sedanja, ampak da se bodo tudi vse prihodnje vlade vsikdar najodločnejše zavzemale za to, da Nemci v rečenih dveh pokrajinah potom kompromisa dobe primerno zastopstvo v delegacijah. Slednjič je podajal minister Nemcem dragoceno zagotovilo, da si je v naši državi pridobilo splošno veljavo prepričanje, da se nobeno važno vprašanje ne sme rešiti brez, ali proti enemu udeleženi faktorjev. Ali naj še le pravimo, kaj je hotel minister reči s tem? Nu, to-le: slovanska večina v državi ne sme odpraviti niti najbolj kričeče krivice, ako — Nemci ne privole v to! Gospod Bienenrth je torej zagotavljal Nemcem, da ostanejo za vedno — čeprav so v manjšini — gospodarji, herrnvolk v tej državi!

Ali vse to mazanje z medom okolo ust in vse to vihtenje s kadičnico ni pomagalo, kajti Nemci so razljučeni na ministra Bienenrtha radi njegovega govora, ker jim ni zagotovil, česar jim tudi pri najbolji volji ni

mogel zagotoviti: da se namreč Nemcem na Češkem in Moravskem — ravno njim in samo njim — potom zakona zagotovi zastopstvo v delegacijah!!

Ti avstrijski Nemci so res že patalogična prikazen, kajti, kar vse zahtevajo, to presega že vse meje — tudi one človeškega razuma. Kjer so oni v večini, tam jo izkoriščajo neizprosno in do skrajnih konsekvenc ter ne privoščajo drugorodnim manjšinam niti mrve prava in svobode; kjer pa so oni v manjšini in se boje, da bi jim drugi mogli kedaj z isto mero vračati: tam pa zahtevajo hitro — kakor smo čuli poslanca Wolfa in Pergelta — da se jim potom zakona zagotove vse pravice!!

Da ima gospod Bienenrth pravo avstrijsko kri v žilah, to je: dovolj čuta tiste nepristranosti, brez katere ne bi smeli biti vladalci v taki poliglottni državi, kakoršnja je Avstrija, in pa pravega umevanja resničnih interesov take države: ne bi bil toliko mazal z medom okolo nemških ust, niti ne bi bil delal tistih globokih poklonov pred tisto domišljano veliko nemško pomembnostjo za državo, marveč bi bil odgovoril Wolfu čisto na kratko in jednostavno:

„Dobro, pridite s predlogom, da se vsem manjšinam v vseh pokrajinah — tudi v onih, kjer so Nemci v večini — potom zakona zagotovi primerno zastopstvo v delegacijah in govorili bomo dalje! Ker — tako bi bil moral pripomniti — kar je prav in ljubo nemški manjšini na Češkem in Moravskem, je ljubo in prav n. pr. tudi slovenski manjšini na Štajarskem, ali Koroškem!“

Ali g. Bienenrth ni govoril tako. Kdaj se porodi Avstriji državnik, ki bo znal in hotel tudi Nemcem govoriti resnico in pravico?! In dotlej ni nade, da bi se srečno rešil — avstrijski problem!

Ogrska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo.)

BUDIMPEŠTA 28. Na današnji seji je poslanska zbornica na predlog predsednika sklenila, da se bo dne 4. decembra vršila seja obeh zbornic, na kateri bosta volili kronskega čuvaja. V interpelacijski knjigi je med drugimi zabeležena interpelacija posl. Markusa (neodvisna stranka) zaradi nepravilnosti pri imenovanju košiskega škofa ter interpelacija Tharotzkaya v stvari uzakonjenja zaslug Rakoczyja.

Zbornica je na to nadaljevala specijelno debato o proračunu in sicer o proračunu trgovinskega ministerstva. Potem ko je poročevalec priporočil vsprejem proračuna, je imel minister za trgovino Košut daljši govor, v katerem je dejal, da smatra za njegovo dolžnost, da se vzpostavi gospodarska samostojnost, ki bo zagotovljena za večne čase. Njegovo stremenje gre za tem, da se gospodarska samostojnost ne obdrži samo na papirju, ampak da se že sedaj skrbi, da pride Ogrska do gospodarske samostojnosti, ne glede na to, kaka parlamentarna večina

ljubkem obrazu je vse sijalo od radosti in vedno je govorila, kako bo znala naučiti se svoje mlade sreče. Lazar jo je motril neprestano. Bilo mu je neizmerno ugodno, četudi ga je kašelj često napadal in je začel občutiti neko bolečino pod rebri.

Gospa Radička je hotela, da Saša ostavi bolnika in da ide večerjat: ali on se je protivil temu in je zahteval se silo, naj deklica večerja pri njem v sobi. Da napravi veselje domačici, zaprosil jo je, naj tudi njemu kaj prinese, ker da je skoro lačen.

In tako je gospa Radička priredila pri njem malo večerjico. Njej je prinesla mrzle pečenke in sira, njemu pa je narezala gnjati. Ne da bi kaj rekla, je Saša vzela njegov krožnik, mu narezala jed in mu ponudila.

— Poljubljam roko — je rekel radostno; in čeprav ni imel teka, je začel vendar jesti. (Pride še.)

PODLISTEK.

Zakaj?

Hrvatski spisal Ksaver Šandor Gjalski.

Prevel M. C—č.

Saša je pohitela po stopnjicah v prvo nadstropje. Bilo jej je tako voljko in drago v duši, ker se je čutila svobodno od zavodskih spon. Ne meneča se za to, čkam gre, se je obrnila k prvim vratom, ki jih je polotila našla. Tako je prišla v sobo Lazarjevo. Zasmrmljeno in prestrašeno je vskliknila slabim glasom in se ustavila na pragu. Sedaj se-le se je spomnila Lazarja in da jej je sestra pisala, da je sobo prepustila svaku, odkar se je vrnil domov, ker je zavarovana pred vetrom. Dekletcu je bilo nekako žal,

da bo leta 1917. Minister je naglašal, da je ena njegovih prvih nalog, da podpira malo obrt. Prišedši na nagodbena pogajanja z Avstrijo je minister izjavil, da je splošno znano dejstvo, da se pogajanja vrše na podlagi samostojnega carinskega ozemlja in da se bodo v tem smislu vršila tudi v bodoče. (Pritrjevanje). Na drugi podlagi se to niti storiti ne more. Mi bomo na temelju pogodbenega razmerja sklenili trgovinsko pogodbo in ne na temelju carinske zveze, in sicer kakor samostojna država s samostojno državo. (Pohvala). Povsem naravno je, da so veljavne trgovinske pogodbe ustvarile položaj, ki kategorično zahteva, da se sedaj ne more med Avstrijo in Ogrsko pobirati nikakih carin. Minister je naštel vse odredbe, ki jih misli v bodoče izdati na zakonodajnem in upravnem polju. Pohvalil je tudi ogrske državne železnice, ki v zvezi omejenim razmeram opravljajo svojo službo izbornu. Košut je svoj govor zaključil nastopno: Vse to ima le namen, da ojačimo svojo domovino v boju gospodarskega obstanka nasproti inozemskim državam in Avstriji. Mi nismo Avstriji sovražni, mi zahtevamo le svoje pravice, mi hočemo uveljaviti le svoje pravice. (Živahna pohvala). Pravice drugih se nečemo dotikati. (Živahno pritrdjevanje, dolgotrajna viharna pohvala, ploskanje in eljen-kljci. Ministru so čestitali). Prihodnja seja jutri.

Minister za zunanje stvari Aehrenthal in avstro-italijanski odnosi.

Dunajska „Deut. Zeitung“ poroča: Baron Aehrenthal je v vladnih krogih izrazil, da je njegov trden sklep, da hoče storiti vse možno, da se zboljšajo razmere z Italijo. Isti list piše, da je Aehrenthal imel te dni razgovor z naučnim ministrom Marchetom in da je gotovo, da sta govorila o vprašanju zaradi italijanskega vstopa v ligo.

Glede sestanka med Aehrenthalom in Tittoni-jem, piše „N. Fr. Presse“, da se bo isti vršil v kratkem, vendar da ni še določen čas. Še le po dovršenem zasedanju delegacij in po povrnitvi italijanskega poslanika d'Avarno na Dunaj se prično tozadevna pogajanja zaradi sestanka.

Henrik Sienkiewicz cesarju Viljumu.

Krakovski „Czas“ je priobčil nastopno pismo slavnega poljskega pesnika Henrika Sienkiewicza nemškemu cesarju Viljumu:

Vaše cesarsko veličanstvo! V trenutku, ko so oči vsega civilizovanega sveta strme uprte v jedno provincijo velike države Vašega veličanstva, v hipu, ko novinstvo vseh narodov, ne izvzeši ono poštenih Nemcev, obsoja krivico, ki se dela poljskim otrokom v kraljestvu Pruskem, je opravičen glas vsacega človeka in krščana, tembolj Poljaka, ki se v imenu pravičnosti obrača do Vašega veličanstva. Kajti pravičnost je viša in naprednejša, nego vsaki stan. In vsaka politična skušnjava, ki skuša nasprotnika z nogami potepati, je v zmoti in zavaja na kriva pota.

Krivica kriči po poplavljanju. Poplavljanje pa je v rokah monarha. Previdnost je svojim nepojmljivim vladanjem velik odlomek velikega poljskega naroda stavila pod gospodstvo Vašega veličanstva in je obenem naložila Vašemu veličanstvu tudi dolžnost obranjenja poljskega duha, varstva temu narodu in njega veri, kakor tudi njega jeziku, njega tradicijam in njega čutstvom. Poljski teritorij, spadajoči k nemški državi, je pa postal pribežališče zle usode, ki je pod vladanjem Vašega veličanstva, žal, postala še večja. Tožbe poljskega ljudstva radi te nesreče nečajo potihnuti. Vlada Vašega veličanstva predlaga to zakon, ki se morajo celo sosednjim državam videti kakor delo duha — nasilja in maščevanja. Mirno poljsko prebivalstvo plačuje, istotako kakor nemško, davek v krvi in od imetja ter ni nikdar poseglo po orožju. Zato se sovražno zastoj trudi, da bi z lažmi vzbudilo mnenje, kakor da hoče poljski narod pripomoči do izpodkopanja pruskega kraljevstva. Nerredno je moči vlade, ako hoče o tem, česar ne veruje sama, uveriti druge. Elementarno gibanje in odpor takih tlačanih duhov, ni nikaka politična agitacija. Kjer gre za obrambo človeške in božje pravice, kakor tudi za varovanje razmerja med človekom in Bogom — tam je vest najbolj agitator! Vaše cesarsko veličanstvo! V Vaši državi je stal doslej pruski uradnik med poljskim narodom in kraljem, da ni dopuščal nobene tožbe pred prestol Vašega veličanstva. Sedaj pa skuša uradnik

Vašega veličanstva, kako bi poljsko ljudstvo ločeval tudi od božjega prestola. Mera proganjanja telesa in duše je prekoračena. Nečloveški je zakon, ki se ne meni za to, da celo žival mora imeti svoje ležišče, in da se Poljaka vzlic temu hoče pregnati z njegovega lastnega zemljišča. Grozni in nemoralni in na noben način opravičljivi so taki zakoni. Šola in žnjo učitelj v kraljestvu Pruskem nista voditelj, ki poljske otroke izobrazuje in dovaja do Boga, ampak sta neusmiljeni vrtnar, čegar uradna dolžnost je, da zdravo poljsko mladiko z nasiljem spreminja v nemško divjako, četudi pohabljen in pritlikavo. (Zvrsetek pride).

Protinemško gibanje med pruskimi Poljaki.

„Magd. Zeitung“ poroča, da so v Strelnem štirikrat z revolverjem ustrelili na učitelja Lorenza, ko se je vračal domu. Ena sama krogla je zadela učitelja ter ga lahko ranila. Vsled tega je bilo aretovanih nekoliko poljskih učencev. Iz Gdanskega poročajo, da je državnemu pravdnistvu došlo mnogo ovadb o atentatih proti nemškim učiteljem od strani Poljakov. „Köln. Zeitung“ poroča iz Poznania, da je nekoliko mladičev udrlo v strelišni kazin v Czempinu, kjer so onesnažili podobi cesarja Viljema in cesarice.

Hrvatski sabor.

(Brz. poročilo).

ZAGREB 28. Predsednik je otvoril sejo ob 11. uri dopoldne. Potem ko so bile prečitane došle uloge in overovljen zapisnik, je zbornica nadaljevala razpravo poročila peticijskega odseka zaradi prošnje budimpeštanske in hrvatske mladine glede čaščenja Zrinjskega in Frankopana. Poslanec Elegović je stavil nujni predlog, naj se obletnica smrti Zrinjskega in Frankopana proglasi za narodni praznik. Zbornica je sklenila izvoliti odsek petih členov, ki naj skupno s hrvatskimi zgodovinarji izdela predlog, kako naj se počasti Zrinjskega in Frankopana. Prihodnja seja v petek.

Paulka med evropskim prebivalstvom v Maroku.

Iz Londona javljajo, da narašča med Evropejci v Tangerju panika. Boje se, da se ne dvignejo Marokanci ter pokoljejo vso evropsko kolonijo. — „Petit Parisien“ poroča, da se je Raisuli utrdil v Zinat in da vlada nad deželo kakor kak tiran.

Vatikan in pruski Poljaki.

S smrtjo poznanskega nadškofa Stablewskega je, kakor poročajo iz Rima, rešeno osebno vprašanje med Vatikanom in nemško vlado. Vsak čas je bilo pričakovati, da bo nemški cesar zahteval, naj se Stablewskega odstrani, kar se je svoj čas zgodilo s pok. Ledochowskim. Sv. Stolica je bila tedaj v sporu z Nemčijo in je raje dopustila, da poznanskega škofa Ledochowskega zaprejo, a kasneje ga je imenovala kardinalom. Sedaj hoče pa Vatikan živeti v prijateljstvu z Nemčijo, toda ni mogel žrtvovati nadškofa Stablewskega, ki ga je smrt rešila te neprilike. Toda vprašanje je vendar le težavno, ker bo Pruska (kakor se je dogodilo leta 1888, ko je po imenovanju Ledochowskega kardinalom imenovala na nadškofjski sedež v Poznaniu Nemca Dinderja) — hotela tudi sedaj imeti v Poznaniu nadškofa Nemca, a temu se pa gotovo upro Poljaki z zganjem, da izstopijo iz katoliške cerkve, kajti v poznansko-gneznskih nadškofijah je 90 odstotkov Poljakov. Za sedaj je uprava nadškofij poverjena Poljaku, pomožnemu škofu Likovskemu.

(Ta sporočila iz Rima le potrjujejo, kar smo rekli včeraj o možnosti konflikta med Berlinom in Vatikanom radi poljskega vprašanja v Prusiji. Op. ured. „Edinosti“).

Dogodki na Ruskem.

Dvorni minister Frideriks odstopi.

„Voss. Zeitung“ poroča iz Petrograda, da v kratkem odstopi minister carske hiše Frideriks ter da bo njegovim naslednikom imenovan knez Obolenski.

Drobne politične vesti.

Grški kralj Jurij je v torek zvečer odpotoval iz Rima v Brindisi, kjer se je ukrcal na grško jahto „Amphitrite“ ter odpotoval v Atene.

Bosanski dijaki v Beleggradu. Iz Beleggrada javljajo, da je v ponedeljek več dijakov, večinoma iz Bosne in Hercegovine, hotelo pred avstro-ogrskim poslanštvom začeti avstro-ogrsko zastavo, toda v zadnjem hipu so opustili to.

† Simon Gregorčič.

„Pod zemljo pol, na nebu pol nočjo jim je srce.“

Kdo bi sodil na prvi pogled, da zamo-rejo tako mala prsa tak krepak glas! Polna ga je bila vsa precej obsežna soba, in tresel se mu je, malemu fantiču velikih oči, tresel notranjega ganotja. Dvigala so se mu prsa, žareli sta mu lici, in ustni sta drhteli, kakor bi hoteli poleg naučenih verzov izdati še neko tajnost, kakor bi hoteli zašepetati:

„Fantje moji, tu notri mi nekaj valovi, se dviga in pada in tako sladko je in tako grenko je. A, če bi bil jaz velik, bi vam znal povedati, kaj je to: tako vam pa ne morem razložiti. Le to vem, da mi je sedaj tudi moje srce — na nebu pol.“

In drugi njegovi so ga menda umeli, utihnili so vsi, in poezija je zavladala za hip preko ogoljenih in narezanih klopi.

Da, klopi.

V šolsko sobo sem vas speljal, in menda mi ne boste hudi. Izbral sem vam tudi lep dan: saj se še spominjate, kako gorko je sijalo sonce minolo soboto. One sobote je torej bilo, ko so v nekem razredu naših ljudskih šol odmevali Gregorčičevi verzi ter (kakor vedno) zakraljevali v mladih srcih.

In kolikor je osoda tepla človeka, in kolikor je zaužil trpljenja in kolikor mu je minila tudi vsa ona zvišena poezija: v tem hipu je morala čutiti njegova izmučena duša z ono mlado dušo polno zaupanja, polno koprnenja. Ti verzi iz teh ust, ne, to ni ironija, to je oni bajni svet tam daleč, daleč za gorami! To je oni raj, v katerem smo živeli nekdanj ko nismo še pisali pobotnic, ko še nismo vsprejemali plačilnih nalogov. In ta bajni svet še eksistuje v tihih urah in tu pred taboj med šolskimi klopmi.

Slednji zvok je izzvenel iz malih prsi in grobna tišina je nastala. Bilo je, kakor da je razpela Muza lahna svoja krila ter se dvignila polagoma skozi odprta okna tja v eter, tja proti soncu, od koder je prišla.

In glej slučaj!

V istem hipu, ko so odmevali Tvoji verzi od širokih, belih sten, v istem hipu si nagnil Ti svojo glavo v blazine ter izdahnil svojo mučeniško dušo. V istem hipu, ko je šestdeset src vsplamtelo ob Tvojih besedah, je nehalo biti za vedno Tvoje veliko srce. V istem hipu, ko je šestdeset duš zaslutilo čarobno povsem novega sveta, se je tvoja lepa, tvoja najnava duša preselila res tjakaj. Gregorčič, ne spomin tvojemu imenu, večnost tvojim verzom!

Trst, 24. novembra zvečer.

F. Plemič.

O pogrebu pokojnega Simona Gregorčiča v Libušnjem poročajo iz Kobarida še nastopno:

V ponedeljek zvečer je sprevod z mrtvim pesnikom že pozno zvečer dospel do Kobarida. Pred vasjo je čakala ogromna množica ljudstva. Gasilci iz Kobarida in Idrijskega so delali spalir z gorečimi svečami v rokah. Ves Kobarid je bil razsvetljen in v črnih zastavah. Krsto so prenesli cerkev, kjer so vso noč opravljali častno stražo kobaridski gasilci.

Drugo jutro, v torek, dne 27. t. m. so ob 7. uri pričele obredne molitve. Glavno mašo je služil kobaridski dekan ob asistenci več duhovnikov. Peli so domači pevci. Okolu 9. ure se je pričel sprevod pomikati proti Soči. Pod gričem Sv. Lovrenca so prenesli krsto na priproste nosilnice, gasilci so nosili vence in sprevod se je jel polagoma dvigati po bregu navzgor. Krsti so sledili sorodniki, deputacije, med njimi tudi urednik moravskega lista „Novi Život“, g. Fran Stary iz Prostejeva na Moravskem, vsega skupno nad 600 oseb.

Iz Kobarida do Libušnjega so spremljali krsto gasilci iz Idrijskega, Kobarida in Tolmina. V cerkvi na Libušnjem je imel pogrebni govor vikar iz Sedla Simon Gregorčič (ki pa ni v nikakem sorodstvu s pokojnim pesnikom). Govor je bil žal tedenciozen in nikakor primeren svečanemu trenutku. Po dovršenih cerkvenih obredih so pesnika položili v grob tik cerkve. Ob grobu ni bilo nikakega govora in tudi ne petja.

Goriška italijanska lista „Gazzettino Popolare“ in „Eco“ sta s simpatičnimi besedami omenila smrt pokojnega pesnika, list „Corriere“ pa je napadel italijanske trgovce, ki so v ponedeljek za časa pogreba zaprli svoje prodajalnice ter je blatil spomin Gregorčičev.

Domače vesti.

Nadaljevanje razprave o proračunu v mestnem svetu. Za danes zvečer ob 6. uri in pol je mestni svet tržaški sklican v sejo, da nadaljuje razpravo o proračunu za leto 1907. Ob enem je napovedana seja za jutri v petek zvečer ob isti uri, za v soboto 1. decembra o poludne, a za v ponedeljek in naslednje dni zopet ob 6. uri in pol zvečer.

Častna kolajna za štiridesetletno službovanje. Sluga pri južni železnici v Trstu Andrej Tomažič je dobil častno kolajno za štiridesetletno službovanje.

Razglednice za božične praznike in novo leto. Slovenci! Družba sv. Cirila Metodija v Ljubljani je založila za božične praznike in novo leto dvoje vrst razglednic, ki se bodo razpošiljale začetkom decembra po vsej slovenski zemlji. Na tisoče in tisoče razglednic roma ob božičnih praznikih iz kraja v kraj, vsak ima znanec in sorodnikov, ki jim z veseljem čestita za novo srečno leto. Dozdaj so imele pri nas od tega dobiček samo nemške židovske trdke, dočim je na Češkem „Matica Školska“ vsako leto dobila tisoče od svojih razglednic. In to bodo poslej tudi pri nas! Razglednice bodo umetniško delo, krasnejše, nego smo jih bili vajeni dozdaj. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da ne pošilja nikakih nemških tujih razglednic, ampak da seže po razglednicah naše šolske družbe in s tem ob priliki novega leta daruje v narodni namen denar, ki bi šel sicer v tuje roke. Slovenske trgovine naj se zgledajo pri vodstvu in naj izpričajo, da so res narodne. Dokazimo vendar enkrat, da znamo biti svoji na svojem! Opozarjamo posebno svoje podružnice: izlasti tiste, ki so spale do sedaj. Vse razširjajte ob tem času družbine razglednice in kar spada zraven — naš narodni kolek. Apeliramo na narodno ženstvo, naj zopet ob tej priliki pokaže, kako se zaveda svoje narobe! Ako vsak tako izpolni svojo dolžnost, dobi Ciril-Methodijeva družba lep novoletni dar, mi pa s tem ne izgubimo ničesar, ker bi isti denar zmetali tujcu v roke. Torej: „Mal polži dar, domu na altar“, to nam veljaj posebno še ob bližajočem se Božiču in novem 1907em letu.

Obsojen na smrt. Ljubljansko porotno sodišče je včeraj obsodilo na smrt 22-letnega hlapca Alojzija Zupevc, doma iz Krškega, ki je v noči med 2. in 3. septembrom t. l. blizu ljubljanskega pokopališča umoril svojo ljubimko 36-letno dekle Nežo Mlakar, ki je bila v blagoslovljenem stanu.

Tržaška tedenska statistika. V tednu od 18. do 24. novembra se je v tržaški občini poročilo 52 parov. Rodilo se je 108 otrok, to je 64 moških in 44 ženskih (od teh 18 nezakonskih). Umrlo je 90 oseb, in sicer 57 moških in 33 ženskih (od teh 33 izpod enega leta).

Železničarjeva zimska suknja. Pred nekoliko dnevi je sprevodnik državne železnice, Fran Vidovski prijavil na policijo, da mu je neznan tat v kavarni „All' Universo“ ukradl zimsko suknjo. Predvčeršnjim popoldne je pa neki redar patrolirajoči po ulici della Mura, videl obešeno na vratih prodajalnice ponošene obleke Ane Mreula železničarsko zimsko suknjo. Vedoč, da je Vidovski prijavil, da mu je bila ukradena suknja, je stopil k prodajalki Ani Mreula in si dal suknjo pokazati. Spoznal je takoj, da je bila Vidovskijeva. Povabil je torej Ano Mreula na redarstveno stražnico v ulici Tigor, kjer je Mreula povedala, da je suknjo vkupila za 14 kron od neke perice, imenom Marija Lusta, ki stanuje na Vrdeli. Suknjo so pridržali na policiji, da pojasnijo stvar.

Še ena zimska suknja ukradena v kavarni. Gospod Fran Zagar je prijavil predsinocnjim ob 1. uri popolnoma na popolnem policijskem uradu v ulici Tigor, da mu je neznan tat v kavarni „Metropol“ na Corsu ukradl zimsko suknjo, vredno 80 kron. Ker je grozil svoji soprogi in svojemu prijatelju (!?) Bernardu Missaluci, je bil predvčeršnjim popoldne aretovan v ulici Conti dninar Svetko L., stanujoči v isti ulici. Sicer je bil Svetko jako pijan, vendar so ga pridržali v zaporu.

70 kron kave. 18 letni težak Anton Moders, doma iz Gorice a stanujoči v ulici di Crosada in službujoči pri trdki Hausbrandt v ulici SS. Martiri št. 21, je včeraj popoldne prijavil nekemu redarju, službujočemu na Josipovem trgu, da mu je malo prej neznan tat z voziča, ki ga je bil on pustil na istem trgu le za trenotek brez paznje, ukradl vrečo kave v vrednosti 70 kron. Redar je takoj skušal priti neznanemu uznoviču na sled in v to svrhu je vprašal razne ljudi, ki so bili na trgu, dali so kaj videli. No, mej njimi jih je našel par, ki so trdili, da so res videli, ko je nekdo vzela vrečo z voziča in jo odnesel. Povedali so tudi, da jo je nesel v zalogo vina Petra Rocco, ki je tam blizu v ulici del' Lazzaretto vecchio. Redar je šel v to zalogo in tam vse preiskal, a vreče s kavoni ni našel.

Dva poskusa samomora. 18 letna Marija Piazza je stanovala s svojimi roditelji v neki hiši v ulici della Barriera vecchia. Predvčeršnjim popoldne je šla od doma skrivaj in se ni več vrnila. Roditelji njeni, ki so bili v skrbi, so to prijavili policiji še predsinocnjim s prošnjo, da bi se jo iskalo in privedlo na dom.

Včeraj v jutro ob 6. uri in četrt je pa Marija Piazza šla v hišo št. 39 v ulici del

Istituto in z okna v V. nadstropju je skočila na notranje dvorišče iste hiše. Prišel je k njej zdravnik se zdravniške postaje, ki jej je podelil najnujnejšo pomoč in jo dal potem prenesti v bolnišnico, kjer je bila sprejeta v X. kirurški oddelku. O padcu si je zdravnik, ki je bil zdravnik, preiskavši jo, izjavil, da ni nevarnosti za njeno življenje. — Nekaj Atilij Bonn, stanujoči v hiši št. 1 v ulici sv. Lucije, je pa okoli 7. ure zjutraj spil nekoliko karbolne kisline. Prihitiel zdravnik mu je izpral želodec in ga tako spravil iz nevarnosti.

Pogrebni zavod v mestni upravi ustanovi graška občina ter je že dobila za to koncesijo.

Koledar in vreme. Danes: Saturnin, mučenec; Skoromir; Kaptisla. — Jutri: Andrej, apostol; Hrabroslav; Mijana. — Temperatura večeraj: ob 2. uri popoldne + 16° Celsius. — Vreme večeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Naše gledališče. V nedeljo se uprizori kakor že naznanjeno, v gledališki dvorani „Narodnega doma“, lepa burka „Ugrabljeni Sabinke“. To je v tem kratkem času od otvoritve gledališke sezone že druga noviteta, ki jo podaja „Dramatično društvo“ našemu občinstvu, in zasluži odbor za to pač priznanje, še bolj pa naši igralci, če se pomisli, koliko truda stane nastudiranje take igre, posebno večjih dramskih del, kakor so ravno „Ugrabljeni Sabinke“. In zato smemo pričakovati, da bo vedelo ceniti p. n. občinstvo trud in požrtvornost „Dramatičnega društva“ in njegovih igralcev in zato obiskalo v velikem številu nedeljsko predstavo. Igra „Ugrabljeni Sabinke“ je še veliko lepša in zabavnejša nego „Kinematograf“, ki je tako silno ugajal, in zato naj pač nihče ne zamudi pogledati si to zares izvrstno burko, ki jo igrajo, dasi je že precej stara, še vedno po vseh, in to največjih odrih z vedno novim velikim vspehom, in ki si jo je ravno zaradi tega oskrbelo naše „Dramatično društvo“, da se bo naslajalo ob njej tudi tržaško slovensko občinstvo. Podrobnosti o „Ugrabljenih Sabinkah“ prinesemo te dni, omenjamo za sedaj samo da nastopi v tej igri gospod Štoka v velekomični vlogi.

III. redni občni zbor slovenskega akad. društva „Slovenija“ na Dunaju se bo vršil dne 3. grudnia 1906. ob 7. in pol uri zvečer v restavraciji „Zum Magistrat“ 1. Lichtenfelsgasse!

Slovanski gostje dobro došli!

III. redni občni zbor akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu se bo vršil dne 1. dec. 1906. ob 8. uri zv. v prostorih društva s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo društva. 4. Proračun. 5. Razdel. trakov. 6. Slučajnosti.

Slovanski gostje dobro došli!

Lerošuje knjige Mohorjeve družbe.

Koledar ima sicer nekoliko dobrih članov, ali z daleka ni to, kar bi lahko bil. Družba naj si vzame za vzor „Ciril-Metodski koledar“ za 1907., ki ga je izdala istrska družba sv. Cirila in Metodija. To je v resnici koledar, da ima človek veselje nad njim! Družba naj pomisli, da-li bi že enkrat ne kazalo, da se opusti imenik udov! Saj bi vendar zadostovalo, ako družba natisne imena poverjenikov, kakor to dela „Matica“! Kako ogromna svota denarja se potroša za stavce, predno je sestavljen imenik 80.000 udov! Ta denar, ki se troši za sestavljanje imenika udov, naj bi družba raje potrošila za nagrade dobrim beletrističnim spisom. Ako družba omenja v življenjepisu Einspielerjevem sozlatih telegramov povodom predsednikove smrti, je to naravnost otročje; takšna stvar bi spadala k večjemu v kak dnevnik, ne pa v beletristično knjigo!

Smešni so tudi pridavki „Z dovoljenjem prečastitega krškega knezoškofijstva“. Ljudje božji! Modernizujmo se vendar enkrat in pripoznavno, da je to izraz hlapčevsko-suženjske pohlevnosti, ako si Mohorjeva družba kakor prva književna družba vsega slovenskega naroda, mora, preden izda kakšno knjigo, pridobiti odobrenje nemško-nacionalnega celovškega škofa Kahna! Kahn niti slovenski ne zna, da-si je obljubil, ko je zasedel škofjsko stolico v Celovcu, da se nauči; ali do danes se še ni naučil. Torej celovski škof Kahn, ki v deželnem zboru koroškem aktivno nastopa proti najsvetejšim postulatam koroških Slovencev, ki po vsem Koroškem Slovencev z nasiljem uvaja nemške matrike: ta ima odločevati, kakšno duševno hrano naj uživa ogromna večina slovenskega naroda!!

Družba bi pa tudi lahko več storila za narodno probujanje. Kako potrebni bi bili opisi vseh slovenskih in drugih slovanskih krajev! Končno še eno besedo! Družba naj se tudi na znotraj nekoliko osveži in pomladi! Vsa čast starim gg. profesorjem, ki sede v odboru in imajo glavno besedo! S tem pa še ni rečeno, da je odbor Mohorjeve družbe domena starih gospodov. Družba naj se nekoliko ugleda v svojo posestrino sv. Jeronima v Zagrebu. Tam sede v odboru v resnici literati, najboljši literati hrvatske literature! Moremo to reči o Mohorjevi družbi? Nikakor ne! V Zagrebu na pr. sede v odboru

Jeronimove družbe pisatelji, kakor so Barle, Miljutin Majer, Ivan Jemeršič in dr. To so v resnici literarne kapacitete. Mohorjev odbor pa sestoji iz upokojenih profesorjev in starih kapelanov! V odbor naj se izvolijo res odlični literati! Saj ni, da bi morali prebivati ravno v Celovcu! Lahko so v Ljubljani ali drugje. Tajništvo pa je pri družbi gotovo zelo važen faktor. Naj se tajništvo odda možu, ki je v resnici po poklicu literat! Mislim, da to smemo zahtevati od družbe. Za to mesto bi bil brezdvomno najboljši sposoben pisatelj Ksaver Meško, ki sedaj župnikuje nekje na kmetih v beljaški okolici ter bi gotovo zaslužil to mesto, kjer bi se mogel popolnoma posvetiti svojemu literarnemu delovanju. Sv. Jeronima družba v Zagrebu je, da-si mlajša in šibkejša, v produktivnem oziru že davno nadkrilila Mohorjevo.

Naj bodo te vrstice, ki so pisane „sine ira et studio“, družbi blagohoten memento, ki naj jih tudi ona vsprejema „sine ira et studio“! Ni nam namen napadati, razdirati; opozoriti smo hoteli na hibe in napake, ki jih je možno odstraniti. Ne slabim, ampak z dobrim namenom smo napisali te vrstice, ker smo prepričani, kako važen kulturni činitelj v našem narodu je Mohorjeva družba. Samo ta je družbin prijatelj in jej v resnici želi dobro, ki biha njene hibe in napake, hoteč, da spregleda, se popravi in spopolni!

Caveant consules!

Fr. K—c.

Književnost in umetnost.

Slovenci — členi „Matice Hrvatske“. „Slovenska Matica“ in „Hrvatska Matica“ sta se dogovorili, da bosta dajali svoje publikacije hrvatskim oziroma slovenskim členom za polovično ceno. Hrvatski listi poročajo, da so iz raznih krajev Kranjske, Stajerske, Koroške in Primorske došle obilne naročbe na knjige „Matice Hrvatske“. Samo iz Ljubljane je 350 členov. Slovenski členi „Matice Hrvatske“ dobijo knjige za polovično ceno, to je za 3 krone.

Razne vesti.

*** Odlikovanje pod napačnim naslovom.** Povodom razstave v Liberecu na Češkem je bil veleindustrijalec Josip Richter v Warnsdorfu imenovan cesarskim svetnikom. Sedaj se je pokazalo, da se veleindustrijalec Josip Richter ni vdeležil ni razstave ni vsprejema cesarja; pač pa je za razstavo pridobil velikih zaslug tovarnar Josip A. Richter v Warnsdorfu. Očividno je bil po pomoti izpuščen A in tako je bil odlikovan Josip Richter.

*** Preganjanje misijonarjev na Kitajskem.** Iz Kantona poročajo, da so Kitajci zopet pričeli preganjati krščanske misijonarje ter da so oropali več cerkev.

*** Bolgarski jezik na vseučilišču v Lipskem.** Početkom tekočega šolskega leta je prof. Waygand pričel na Lipskem vseučilišču predavati bolgarski jezik. Predavanja se udeležuje 16 slušateljev.

*** Disciplinarni status za odvetnike in odvetniške koncipijente** je v nekaterih točkah spremenjen. Dotični razglas je priobčila „Wiener Zeitung“ minoli četrtek.

Loterijske številke, izrečane dne 28. t. m.:

Praga	15	38	51	87	64
Lvov	87	13	21	60	16

Gospodarstvo.

Nova izvozna tarifa Lloyda iz Trsta. Dne 15. t. m. je izšla nova eksportna tarifa avstrijskega Lloyda iz Trsta v pristanišče. (Dolge na četrti strani).

†

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena mati in soproga

Jožefa Macarol
roj. Komač

po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, danes v 38. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala v Bači pri Tolminu.

SEŽANA, 27. novembra 1906.

FRANCE MACAROL, soprog.
Franciška, hči; Josip in Stanko sina.

Poskusite in priporočite izdelke
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

JOSIP ROŽE
mizarski mojster

Trst, ulica Giulia št. 10. Trst

izvršuje

vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stavbe.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tessa št. 52. A (nasna hiša).
ZALOGA:
PIZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Koristno cenik brezplačno in franco

Mnenje gosp. prof. dr. viteza pl. Zeynek
profesorja kirurgije na nemškem vseučilišču v Pragi.

Gospod J. SERRAVALLO **TRST**

Čast mi je javiti Vam, da zelo cenim Vaše „Železnato Kina-vino Serravallo“, ki je priporočujem mojim klientom.

PRAGA, 18. oktobra 1906.

Prof. Zeynek.

URINOL
je najbolje desinfekcijsko sredstvo za stranišča in pisoare.
Vredno priporočbe za sole, urade, bolnišnice, kavarne, restavracije itd. itd.
LAHKA UPORABA.
Jemlje straniščem popolnoma vsak vonj ter prihranja drago čiščenje z vodo.

Raffaello Spazzali zaloga barv, olja in povlake
TRST, ulica Cassa di Risparmio št. 11 (ogel Via Nuova)

Svile iz Liona
za bluze za gledišče, za toilettes in nakite v velikanski izbiri
po tovarniških cenah
v zalogi svile
„ALLA CITTÀ DI LIONE“ Trst: Piazza della Borsa 3
Lion: 8 Rue de la République
VZORCI SE RAZPOŠILJAJO NA DEŽELO BREZPLAČNO.
NB. Ena partija svile za bluze po 78 nvč., prej so veljale gl. 1-50.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH. **Najvspešneje sredstvo proti** DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu
je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakovu in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franco poštnine in zavoja.

Vitersich Francesco
tapedirar
vsprejema vsakovrstno dekoracijsko delo in popraviljanja.
Cene nizke, delo izborno in točno.
ulica Nicolò Macchiavelli 22, ogel via Poste.

NOVOST! POLNO EFETAK!
Briljantno angeljsko zvone nje za BOŽIČNO DREVO
s 6 pozlačenimi angeli, 30 cm visoko. Nerazbitni vrh za božično drevo. — **Jamstvo za točno funkcioniranje.**
Najlepši in mojn veji nakit božičnega drevesca — ki naj bi ne manjkaj v nobeni trščanski družini —

Vrh od toplega zraka, ki ga prov. očajo 3 voče, se vrtil gonilo kolese, ob isto pritrjeno kroglice odarajo ob 3 zvone, vsi od česar nastane lepo doneče cvnenje, ki spravi otroka iz staro vselano božično razpoloženje.

Cena s kartonom in navodilom vred franko proti povzetju

K 1-50
3 komadi K 4—
6 komadov „ 7-50
12 „ „ 13-50
Ako ne dopade, se vrne denar!
Čarobno naj se pravočasno dopolnje pod naslovom!

HANS KONRAD prva tovarna ur Brück št. 2153 (Česka).
Moj 200 strani obsežal glavni katalog s 3000 podobami, dopolnim na zahtevo vsakemu zastoj in poštne prost.

nišca Albanije, Grške, Egipta, Vztoka, Črnega morja in Donave, ki stopi v veljavo koncem decembra 1906.

Brzjavne vesti.

Nov avstro-ogrski poslanik pri Vatikanu.

DUNAJ 28. V tukajšnjih diplomatskih krogih se govori, da bo odpozvan avstro-ogrski poslanik pri Vatikanu grof Szechenyi in da bo njegovim naslednikom imenovan baron de Call, bivši minister za trgovino.

Vojni minister Schönauich.

DUNAJ 28. Državni vojni minister FZM Schönauich je došel sinoči iz Budimpešte.

Potrjen zakon.

DUNAJ 28. »Wiener Zeitung« je priobčila, da je cesar potrdil zakonski načrt, odobren od istrskega deželnega zbora, s katerim se v prilogi občin Mali- in Veliki Lošinj uvede davek na vino.

Maroko.

PARIZ 28. Poslanec Jaurès napoveduje v listu »Humanité«, da bo interpeliral vladno nje maročanski politiki ter o vzrokih, zakaj da je pripravila akcijo v Maroku, preden se predložila parlamentu ratifikacijo aktov v Alžirsku.

TOULON 28. Ob 12. uri in pol ponoči je odplula v Tanger divizija vojne mornarice.

TANGER 28. (Agence Havas). Streljanje s puškami pri hiši dopisnika »Times« je trajalo do polnoči.

Pruski princ Joahim.

BEROLIN 28. Princ Joahim Pruski je sinoči odpotoval v Antwerpen, da se od tamkaj pokaže v nemško južno-zapadno Afriko.

Turški sultan.

CARIGRAD 28. Od turške strani zagotavljajo, da se sultan počuti zopet dobro.

Ministerska kriza na Španskem.

MADRID 28. Ministerstvo je danes odstopilo.

Rusija.

TIFLIS 28. Blizu vasi Mihajlovskaja pri Karaganju (gub. Jelisavetgrad) so odkrili bogata skladišča mangana.

Trgovina.

Borzna poročila dne 27. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12¹/₂—19.15¹/₂, angleške lire K — do —, London kratak termin K 241.—241¹/₂, Francija K 95.40—95.60, Italija K 95.50—95.70, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50—117.70, nemški bankovci K —, avstrijska ednosta renta K 98.05—98.35, ogrska krona renta K 95.45—95.75, italijanska renta K —, kreditne akcije K 685.50—687.75, državne železnice K 677.—679.—, Lombardi K 176.—178.—, Lloydove akcije K 780.—890.—, srebrne Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.—310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 160.—do 162.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Intavni dolg v papirju	100.30	100.35
— srebru	100.35	100.50
Avstrijska renta v zlatu	117.50	117.55
— v kronah 4 ¹ / ₂	99.10	99.15
Avstr. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	89.75	89.15
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	114.10	114.25
— kronah 4 ¹ / ₂ %	95.45	95.70
— 3 ¹ / ₂ %	84.75	84.75
Akcije nacionalne banke	1775.—	1773.—
Kreditne akcije	686.—	685.—
London, 10 Let.	240.90 ¹ / ₂	241.—
100 državnih mark	117.50	117.50
20 mark	23.50	23.50
20 frankov	19.14	19.15
100 ital. lit.	95.60	95.40
Cesarski obroč	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep) — Francoska renta 95.77, italijanska renta —, španski exterior 95.12, akcije otomanske banke 680 —. Menjice na London 252.60.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — Lombardi 183.—, unificirana turška renta 94.75, avstrijska zlata renta 99.—, ogrska 4¹/₂ % zlata renta 97.40, Länderbank 486.—, turške srebrne 151.75, parizka banka 16.55, italijanske meridionalne akcije 786.—, akcije Rio Tinto 19.45, Mlačna. London: (Sklep) Konsolidirani dolg 86¹/₂, srebrno 32¹/₂, Lombardi 7.—, španska renta 94¹/₂, italijanska renta 102¹/₂, tržni diskont 5¹/₂, menjice na Dunaju —. Trdna.

Tržna poročila 28. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 14.94 do K 14.90, rž za april K 13.30 do 13.32, oves za april K 15.20 do 15.22, kromar za maj 10.46 do 10.48.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca vzdržana. Prodaja: 26.000 met. nespremenjeno; druga žita nespremenjeno. — Vreme: veter.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 42¹/₂, za marec 43¹/₂.

New-York. Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno, do 5 stotink nižje. Prodaja: 5000 vret.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average, za december 35¹/₂, za marec 35¹/₂, za maj 36¹/₂, za september 37¹/₂. Stalno. Kava Rio navadna loco 35—37 navadna rečna 38—40 navadna dobra 41—43.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za november 17.60, za dec. 17.65, za jan. 17.80, za februar 17.95, za marec 18.05, za april 18.20. — Stalno. Vreme: megleno.

London. Sladkor iz repe surov, 4¹/₂ Sh. Trdna.

Pariz. Rž za tekoči mesec 17.65, za december 17.75, za jan.-april 17.75, marec-junij 17.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.95, za december 23.15, za januar-april 23.25, za marec-junij 23.75 (mirno). — Moka za tekoči mesec 30.40 za december 30.20, za januar-april 32.15, za marec-junij 30.55 (mlačno). — Repično olje za tekoči mesec 47¹/₂, za december 46.—, jan.-april 80¹/₂, za maj-avgust 68¹/₂ (mlačno). Špirt za tekoči mesec 41¹/₂, za mesec december 42¹/₂, za januar-april 43¹/₂, za maj-avgust 44¹/₂ (stalno). — Sladkor surov 88¹/₂ aso nov 24¹/₂—24¹/₂ (stalno), bel za tekoči mesec 27¹/₂, za december, 27¹/₂, za januar-april 28¹/₂, za marec-junij 28¹/₂ (mirno), rafiniran 58.—58.50. — Vreme: megla.

MALI OGLASI.

Mali oglasi plačujejo se po 3 stotinkah besed; masinotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči tak »MALI OGLAS«, naj pošlje denar v naprej, kar drugače ne bo njegov oglaš objavljen in ne bo poznana Upravi lista. Tarifa je enotajna na čelu »MALIH OGLASOV« in vsako leto preračun. Koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na »INTEGRATNI ODDELEK« »Edinosti«. Na vprašanja potim pismom bo dajal »INTEGRATNI ODDELEK« informacije edino in, če bo pismu priložena znamka za odgovor.

Pohišstvo svetlo ali temno, se prodaja: popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolice. Cene, da se ni bati tekmovalca. Ulica Torrente 34, A. Gullich, 451

Postrežnica katera razume nemški in češki jezik, se išče. Via Ruggero Manna št. 18, II nadst. 1382

Mladim prijateljem kmetijstva se nudi prilika za velikega dobička z malim trudom in kapitalom. — Več pove Živic, Trgovinska ulica 2. 1381

Deklica z 2000 kren premoženja, želi se spoznati z gospodom v cesarski službi v svrhu poroke. Pozudbe pod »R. M.«, poste restante Piazza Giuseppina. 1384

Mož dvaintridesetih let ki je zvršil kadetno, poljedelsko in pred nekolicimi tedni trgovsko šolo z odliko, išče posla. — A. Trobec, Sv. Ivan — Trst 1279

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljanje na deželo. 361

Posojila daje Otto Klensch Berolin, Schönhauser Allee 123. (Priloga je znamka za odzov.) Stroški bodo odbiti od posojila. Nikakih predp. nič!

Zaloga oglja in drv M. RIBARIČ

Trst, ulica Squero Nuovo 15, Trst

Prodaja na debelo in drobno

Pošiljanje na dom.

Svoji k svojim!

F. Pertot urar TRST - ul. Poste nove št. 9 priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavannes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospo. Izbor ur za bismo. Sprejema popravilja po nizkih cenah.

Velika izbira najboljših vrste in sistemov pušk za lov

Anninger & Co

TRST

Ulica S. Nicolò št. 11

Dunajska prodajalnica slanine

GIORGIO HUTTER

se je otvorila v soboto 10. t. m. v ulici della Caserma 19

Palača Vianello poleg Kinematografa EDISON,

Prodaja prekajenega in svežega mesa, vsake vrste salamov iz Modene, Bolonje, Verone in Ogrskih. — Klobase Neustädter in Kranjske. — Velika zaloga svežih konserv in konserv v skatljah, omake in sir vsake vrste.

Prodajalnica je prostorna, zračna in lepo opremljena, red in higijena natančna.

Riževemu prahu SALUS

dajejo prednost zdravniške avtoritete za ohranitev mladostne svežosti polti.

Proizvodi SALUS se prodajajo v glavnih prodajalnicah dišav in v mirodilnicah.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN MIZARSKÉ ZADRUGE v GORICI-SOLKAN TRST VIA DIRETTORI (ROSARIO) PALAČA MARENZI PODRUŽNICE: SPLJET, REKA TELEFON N° 1631

»BRAVO«

Najboljše in najnovejše čistilo za kovine

Glavni zastopnik:

EUGENIO COSTANTINI

Via Lavatoio št. 5

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sezani

javlja svojim cenjenim odjemalcem da je odprl svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

Posredovalnica

kupovanje in prodajanje hiš V. EISELT

Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.

od 10.—12. predp. in od 4.—7. pop.

Preskrbuje kupovanja, preprodanja in vknjižbe. — Privelo se prve vknjižbe tudi za okolice in zunaj.

Pravi ruski kaviar

ruski čaj, Grške oljke, Nove ruske sardine ter raznih delikates v dabi se najbolje in ceneje pri

Franu Vertovec

Trst, ulica Caserma 14

(vogal ulice Molin piccolo)

VELIKA ZALOGA

oglja in drv za gorivo

F. NEMENZ

Trst, ulica delle Acque št. 10

Prodaja na debelo in drobno.

Pošiljanje na dom na vse strani mesta.

Kleparska delavnica

ARTURO PISCUR

TRST — ulica dell' Istituto št. 5

zvršuje vsakovrstno delo po nizkih cenah.

Kuhinjska oprema

s kosira, emaila, in litiga železa; vrči za mleko. Stavbena dela, kakor žlebi in cevi.

V dobroznani prodajalnici jestvin in kolonijal

Petra Peternel

v ulici Gialla št. 76

je vdobiti vsakovrstne jestvine, kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turščeno in belo moko, naravno maslo, sveče milo, jedilno olje prve vrste. — Blago vedno sveže.

Ivanka Doreghini

TRST. — Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA

pohišta, manufaktura, ur, slik, zreal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške oblike na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Zastopnik: Alberto Tedeschi TRST Corso 4 III. nadst.

distilnim ekstraktom GLOBUS Najboljše čistilo na svetu

Mario Giordani

operator krujih očes — Specijalist

Ambulator — CORSO št. 23, II. nadst.

odprto od 8.—12. in od 1.—7. pop.

Zdravi hitro kurja očesa, tudi zastarela po neki posebnosti metodi, ki ne povzroča nikakih bolečin. Zagotavlja ozdravljenje na razčlenih nohtov tud za njih je za ozdravljenje, jednostavno brez izvadka.

Marijiva desinfekcija. — Cene zmerne.

Po zahtevi pride zdraviti na dom. Vsaka oseba bo dobila navodilo higijeničnega ravnanja z nogami.

ALBERT BROSCHE

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

Kožuhovinar in izdelovalec kap

odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhovinar in kap za vojake in civiliste

Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v shrambo zimske kožuhovine ter jamči za škodo povzročeno po moljin in po požaru.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles »Puch«

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuči in prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje živalskih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

KOLESA (BICIKLI)

Cleveland, Westfield, Columbia,

svetovnoznane znamke

modeli 1905

Kolesa Courier najnoveji sistem

13 kg, najfinejša oprava

Pneumatik prve vrste. Jamči se za dve leti. Modeli 1906.

Cene zmerne.

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Fontaneze št. 4.